

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО
СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО СМЯДОВО“

Адрес: гр.Смядово,ПК 9820, ул.“Ришки проход” №2,тел.05351/2280,email: dgs.smiadovo@dpshumen.bg; dgs_smiadovo@abv.bg

ОЦЕНКА
НА СОЦИАЛНОТО
ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА
ТП ДГС „СМЯДОВО“

гр. Смядово, 2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ	3
РЕЧНИК НА ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА	4
1. ВЪВЕДЕНИЕ	5
1.1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ.....	5
1.2. ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ.....	7
2. РЕЗУЛТАТИ	8
2.1. ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА	8
2.2. МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ	11
2.3. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТП ДГС „СМЯДОВО“ И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА	12
2.4. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ	15
2.5. ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ	21
2.5.1. Достъп до гората и горските ресурси	21
2.5.2. Зачитане на другите форми на собственост и подкрепа за недържавните горовладелци	21
2.5.3. Добив на дървесина. Осигуряване нуждите на местното население с дърва за огрев	22
2.5.4. Възпроизводство на горите	22
2.5.5. Достъп и ползване на недървесни горски ресурси	23
2.5.6. Лов и опазване на дивеча	24
2.5.7. Опазване на горите	24
2.5.8. Превенция и борба с горските пожари	25

2.5.9. Развитие на специфични форми на туризъм, свързани с гората и дейността на ДГС „Смядово“	26
2.5.10. Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях	26
2.5.11. Опазване на водите	27
2.5.12. Осигуряване на поминък	27
2.5.13. Възлагане на дейности в горите. взаимодействие с дърводобивните фирми.	28
2.6. ПРИНОС НА ДГС КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ...	29
2.7. КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДГС „СМЯДОВО“ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.	30
2.8. МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ	30
3. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА	37
3.1. Актуализиране на списъка на заинтересованите/засегнатите страни	37
3.2. Актуализация на социалната оценка	38

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВиК	Водоснабдяване и канализация
ГВКС	Гори с висока консервационна стойност
ГФ	Горски фонд
ДГТ	Държавна горска територия
ДГС	Държавно горско стопанство
ДЛС	Държавно ловно стопанство
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗГ	Закон за горите
ИАГ	Изпълнителна агенция по горите
ЛРД	Ловнорибарско дружество
МВР	Министерство на вътрешните работи
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
НПО	Неправителствена организация
НСИ	Национален статистически институт
ОПР	Общински план за развитие
ОСВ	Оценка за социалното въздействие
РДГ	Регионална дирекция по горите
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
СИДП	Североизточно държавно предприятие
СЛРД	Сдружение ловно-риборско дружество
ТП	Териториално поделение
г.	година
кв. км.	квадратни километра
м	метра
м.	месец
м³	кубически метра
н. в.	надморска височина
тел.	телефон
ха	хектара
█	█ (Съвет за стопанисване на горите)
WWF	World Wildlife Fund (Световен фонд за дивата природа)

РЕЧНИК НА ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА

Заинтересована страна	Всяко лице или група лица, които проявяват интерес, или за които се знае, че имат интерес от дейността на ТП ДГС „Смядово“ или към управляваната от него територия. Интересът им може да бъде повлиян положително или отрицателно.
Засегната страна	Всяко лице или група лица, които са повлияни или потенциално биха били повлияни от дейността на ТП ДГС „Смядово“ (напр. местни общности, работници, собственици на съседни имоти, местни предприемачи, организации оторизирани да представляват засегнатите страни и др.).
Дълбочинно интервю	Метод за събиране на информация, при който даден проблем се изследва обстойно, в дълбочина. Търсят се мнение, отношение, оценки. Провежда се с един човек, т. нар. респондент.
Групова дискусия	Метод за събиране на информация, при който се разговаря с няколко респондента едновременно. Търси се мнение, отношение, оценки. Дава повече информация от интервюто, тъй като могат да бъдат изразени различни гледни точки по даден проблем.
Анализ на вторична информация	Метод за събиране на информация, при който се прави преглед на вече налични източници. Такива могат да бъдат доклади, документи, анализи и др.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

В началото на 2015 г. ТП Държавно горско стопанство „Смядово“ започна процес по привеждане на управлението на горите и земите от горския фонд (ГФ) в съответствие с международно признатите *Принципи и критерии* на *Съвета за стопанисване на горите*. Като част от процеса бе изготвено проучване на Горите с висока консервационна стойност (ГВКС) на територията, въведени или в процес на въвеждане в управлението са редица процедури и практики допълващи изискванията на националното законодателство и подкрепящи стремежа за постигане на екологично уместно, социално полезно и икономически жизнеспособното управление на горите.

10-те принципа за сертификация по системата на Националния стандарт за устойчиво управление на горите в България:

- **Прилагане на законодателството** - спазва се националното законодателство, както и международните договори, конвенции и споразумения, които страната е подписала.
- **Права на работниците и условия на труд** – поддържа се и/ или се подобрява социалното и икономическото благосъстояние на работниците.
- **Права на коренното население** (неприложим за България).
- **Обществени отношения** – осигуряване на принос за поддържането и насърчаването на социалното и икономическо благополучие на местните общности.
- **Ползи от гората** - горскостопанските дейности осигуряват ефективното използване на целия спектър от продукти и услуги от горите, с което се поддържа и подобрява дългосрочната икономическа стабилност и широк кръг от екологични и социални ползи.
- **Екологични стойности и въздействия** – осигурено е поддържане, опазване и/или възстановяване на екосистемните услуги и екологичните стойности и не се допускат отрицателните екологични въздействия.
- **Управленско планиране** – налице са и се прилагат Планиращи документи, служещи за насочване работата на персонала, информирание на засегнатите и заинтересованите страни и обосноваване на управленските решения.
- **Мониторинг и оценка** - извършва се мониторинг на напредъка за постигане на целите на управление, въздействията от горскостопанските дейности и състоянието на гората.

-
- **Високи конзервационни стойности** – поддържат се и/или се подобряват високите конзервационни стойности в горите.
  - **Осъществяване на горскостопанските дейности** – дейностите в обхвата на сертификация, са планирани и изпълнени в съгласие с икономическите, екологичните и социални политики на Организацията и в съответствие с Принципите и Критериите на Националния стандарт за устойчиво управление на горите в България.

Социалният аспект е широко застъпен в изискванията на *Националния стандарт за устойчиво управление на горите в България* и е едно от предизвикателствата в ежедневната работа на служителите на ТП ДГС „Смядово“. Тези предизвикателства са продиктувани от важността на горите за цялото общество и преплитането на различни интереси изискващи активното въвличане и участие на различните заинтересовани страни в устойчиво управление на горските ресурси. В този смисъл изготвянето на Оценка за социалното въздействие (ОСВ) от дейността на стопанството се определя като ключов момент за постигане на съответствие с международните принципи и критерии за отговорно стопанисване на горите, поради което бе инициатирано изготвянето на настоящия документ.

Целта на оценката е да идентифицира и обобщи въздействията, които дейността на ТП ДГС „Смядово“ оказва пряко или непряко върху местната общност, както и върху по-глобални въпроси, влияещи на социума, като екологичния баланс и здравето на горската екосистема.

Конкретни задачи на оценката са:

- Да се идентифицират групите от обществото, които са пряко повлияни от дейността на ТП ДГС „Смядово“ както и другите заинтересовани страни.
- Да се проведат срещи с идентифицираните страни.
- Да се установят основните ефекти/влияние от дейността на ТП ДГС „Смядово“ върху всяка от тези групи.
- Да се оцени достъпът до информация и възможностите за пряка комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности.
- Да се посочат мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ТП ДГС „Смядово“, които са били идентифицирани;
- Да се предложи механизъм за редовен контакт със заинтересованите/засегнатите групи с цел да се наблюдава ефективността на посочените мерки.

1.2 ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ

За изпълнение на така формулираните цели и задачи бяха използвани методология и подход, базирани на:

- Преглед и анализ на налична информация и документи.
- Контакти и консултативни срещи с ръководството на ТП ДГС „Смядово“.
- Посещение на място, дълбочинни интервюта и групови дискусии с представители на местните заинтересовани страни.
- Основните сфери на интерес на ОСВ са дефинирани съгласно *Принципи и критерии за управление на горите на Национален стандарт за България*. Това наложи при провеждане на ОСВ да се използват основно качествени методи за събиране на информация:
  - консултативни срещи;
  - дълбочинни интервюта (чрез срещи и по телефона);
  - групови дискусии;
  - наблюдение;

Целевите групи са дефинирани съобразно целите и задачите на ОСВ. Определянето им включва два етапа –

а) предварителен етап на базата на експертна оценка и

б) прецизиране на групите след проведените разговори с ръководството на ДГС „Смядово“.

Като цяло са включени следните основни целеви групи:

- ръководството и работещите в ТП ДГС „Смядово“;
- представители на държавни институции, имащи законови правомощия по осъществяването на контрол на ДГС и територията управлявана от ТП ДГС „Смядово“;
- представители на общинската администрация на общината, на чиято територия е разположено ТП ДГС „Смядово“;
- представители на местното население и горовладелци;
- представители на местния бизнес, свързан с използването на горските ресурси;
- представители на местни организации и асоциации.

Реализацията на ОСВ се проведе през първата половина на 2022 г. и включи:

- Преглед и вторичен анализ на предоставената документация – направен бе преглед на действащия Горскостопански план на ТП ДГС „Смядово“, Доклад за Горите с висока консервационна стойност на територията на ТП ДГС „Смядово“, План за интегрирано развитие на Община Смядово 2021 – 2027 г., Националният стандарт за устойчиво управление на горите в България включващ международните принципи и критерии за стопанисване на горите, интернет страници със съдържание релевантно на целите и задачите на заданието и др.
- Комуникация с ръководството и служители на ТП ДГС „Смядово“ – контактът бе осъществен чрез срещи в административната сграда на ТП ДГС „Смядово“.
- Допитване до засегнати/заинтересовани страни.
- Изготвяне на доклад от ОСВ - Събраната информация бе обобщена и анализирана с оглед експертно установяване на всички дейности в техния пълен обем и интензивност и тяхното позитивно и/или негативно въздействие и направата на оценка до колко ТП ДГС „Смядово“ подпомага/ограничава пряката комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности. На тази основа са формулирани мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ТП ДГС „Смядово“ и е предложен механизъм за редовен контакт със заинтересованите/засегнатите групи.

2. РЕЗУЛТАТИ

2.1 ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА

Към 31.12.2019 г. Община Смядово е с най-малко население в област Шумен. По-голямата част от населението на общината е съсредоточена в град Смядово. Градът е административен център на общината. Населението на общината към 31.12.2019 г. е 6000 човека, което представлява 3.48% от населението на област Шумен, а като част от Североизточният район Общината е едва 0,65% и 0.086% от населението на Р България. Разпределено по полове,

преобладават жените, което е 51.9% от населението на общината и съставляват 1.80% от населението на областта, а мъжете са 48.1% от населението на общината и 1.67% от населението на област Шумен.

Община Смядово включва десет населени места, от които град Смядово е административен център и девет населени места. Селата Янково, Веселиново и Риш са трите най-големи села в общината, а Кълново, Бял бряг, Ново Янково, Желъд и Черни връх са малки населени места. Населените места в община Смядово с най-малко жители са селата Александрово и Желъд. Те съставляват едва 1.32% от населението на общината. Населеното място с най-голям брой жители, извън общинския център е с. Риш със 796 жители, което представлява 13,27% от населението на община Смядово

В община Смядово механичният прираст е положителен. Тя е единствената община в област Шумен с най-нисък механичен прираст.

Икономиката на община Смядово не функционира в затворена системата, а като част от общата икономика на страната и най-вече на областта. Местните икономически характеристики оказват влияние върху тези на областно и национално ниво и обратното. Това дава възможност, чрез анализ, да се открият силните местни икономически страни, които имат най-голям дял в общата икономика. Ключовите характеристики, които се проследяват, са свързани с развитието на икономиката и жизнения стандарт на жителите на община Смядово. От друга страна, общото състояние на икономиката в България оставя своя отпечатък върху местната такава. Общото макроикономическо развитие на България в последните 10 години беше белязано от световната икономическа и финансова криза и възстановяване от нея, а кризата, причинена от Коронавирус-19 в началото на 2020 г., ще доведе до последствия в икономиката минимум в близките две години. Проследявайки динамиката на БВП по текущи цени, през годините се отчита непрекъснат растеж (с изключение на 2013 г.) в абсолютни стойности. Това, обаче, не е достатъчен принос за реален ръст на българската икономика. Всъщност е точно обратното, реално БВП все още не е достигнал предкризисните си нива, като само в периода 2012-2013 г. се наблюдава задържането на неговото реално ниво. През останалите години се отчита устойчив спад следствие на инфлацията и други процеси.

Размерът на ПЧИ също се задържа на сравнително еднакви стойности, но отчитайки инфлацията и други макроикономически показатели, реално чуждестранните инвестиции намаляват. След период на дефлация (която често е свързана със забавянето на икономиката), последните години (2017-2019) се отчита увеличаващо се средногодишно ниво на инфлация. Последиците от изминалата криза могат да се проследят и с нивото на безработица в страната, което в периода 2010-2014 е над 10%, докато в последните години устойчиво намалява и през

2019 г. достига до исторически ниски нива от 4,2%. Тези фактори – ниска безработица, увеличаващи се ПЧИ се отразяват и на местните икономики и население, чиито доходи от такси, продажби, труд и други източници на приходи се увеличават, но в същото време покупателната им способност намалява. Много ниските нива на безработица от своя страна пък оказват пряко влияние върху възможността за привличане на нови инвестиции и големи работодатели в българските общини, които трудно ще намират кадри за обезпечаване на трудовия процес.

Равнище на безработицата в община Смядово След високото ниво на безработицата, отбелязано през 2015 г. от 14.5% за община Смядово, през следващите години се забелязва трайното ѝ намаляване: през 2016 г. – 11.3%; през 2017 г. – 10.1%, през 2018 г. – 8.6%. Тенденцията се нарушава в края на периода, като през 2019 г. се отчита лек ръст – 9.0%. Макар и оптимистични, стойностите са над средните за страната. За сравнение ще отбележим, че за 2015 г. равнището на безработица в България е 9.2%, а през 2019 г. то е 5.6%. Регистрираните безработни в община Смядово за 2015 г. са 355 лица, като за 2019 г. техният брой е 221 лица. Най-нисък е броят им през 2018 г., когато са регистрирани 212 безработни лица.

Значителен дял от общинската икономика заемат дърводобивът и дървообработването:

- „ЛОБИЛЕС” ООД. Фирмата е създадена през 2002 г. с предмет на дейност дърводобив и дървообработване. Работи с български суровини, продукцията се реализира предимно на местния пазар.
- „ЕВРОТРАНС” ООД. Фирмата извършва дейност от 2000 г. с предмет на дейност - дърводобив и транспорт. Работи със съвременна техника, суровините са български.
- „ЕНЕРДЖИ” ЕООД - функционира от 1997 г. с предмет на дейност дървообработване (производство на палети и детайли). Работи с модерна техника с български суровини.
- ЕТ „СЛАВЧО СТАНЕВ”, с. Бял бряг - цех за обработка на дървен материал за мебелната промишленост, създаден през 1993 г. Техниката е от съвременна, използваните суровини са български.
- „Роял Грийн Пауър“ ООД, гр. Смядово - с предмет на дейност - добив на дърва за огрев на населението.
- „Борисов 68” ЕООД, гр. Смядово.
- „НОВ ХОРИЗОНТ“ ЕООД, гр. Смядово.

2.2 МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ

Горското стопанство е стратегически резерв за развитието на дейности като туризъм, дърводобив и дървопреработване, лов, рационално и екологосъобразно ползване на диворастящи билки, гъби и горски плодове. Развитието на дейностите, свързани с възпроизводството, ползването и опазването на горите, създава работни места на населението.

Гората е основен източник за задоволяване нуждите на местното население от дърва за огрев и по – малко за строителна дървесина. Цената на дървата за населението предлагана от ДГС Смядово е преференциална, по-ниска от пазарните цени на дървесината за промишлеността. В кметствата се изготвят списъци на домакинствата за социално подпомагане, както и списъци за нуждите от дърва за огрев и строителен материал на всички домакинства, които се съгласуват и предоставят за изпълнение на ТП ДГС „Смядово“. От страна на местното население няма оплаквания по отношение на предоставяните количества на дърва за огрев и цената на дървения материал.

За осъществяване на своята дейност стопанството използва мрежата от автомобилни горски пътища, които се свързват с общинските и републикански пътища на територията на общината.

От значение за икономиката на селищата в района на стопанството е събирането на сено, билки, гъби и горски плодове. Благоприятните климатични условия, разнообразната конфигурация на терена, богатството и многообразието от дървесна, храстова и тревна растителност създават необходимите предпоставки за успешно развитие на ловното стопанство. Горите в района на стопанството имат и водоохранни, защитни и рекреационни функции. Акумулирайки големи количества от падналите валежи и намалявайки изпарението, насажденията спомагат за по - продължително запазване на почвените водни запаси. Горите запазват прилежащите им земи от ерозионните процеси и увеличават почвеното плодородие. С извършените залесявания са създадени по - благоприятни условия за увеличаване на противоерозионните, водоохранните и здравно - естетическите функции на гората. Неповторимият горски ландшафт предлага отлични възможности за организирането на селски, фото и екотуризм. Уникалните широколистни насаждения в тази част на страната се характеризират с изключително богатство на растителни и животински видове и стопанисването им като такива е най - добрия начин за запазване на генетичните ресурси.

Горите в ТП ДГС "Смядово" са важен фактор, както за икономическото развитие и благосъстоянието на селищата, така и за по - доброто екологично състояние на териториите в района.

2.3 ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТП ДГС „СМЯДОВО“ И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА

ТП ДГС “Смядово” носи името на град Смядово, където се намира неговото седалище.

Територията на горското стопанство се намира в Североизточна България, в южната част на Шуменска област и обхваща част от северните склонове на предпланините на Източна Стара планина. Разположено между 42°55‘ и 43°06‘ северна ширина и 26°51‘ и 27°13‘ източна ширина. На север стопанството граничи с ТП ДГС “Шумен”, на североизток с ТП ДГС “Провадия”, на изток с ТП ДГС “Цонево”, на юг с ТП ДГС “Айтос” и ТП ДГС “Карнобат”, на запад с ТП ДГС “Върбица” и на северозапад с ТП ДГС “Преслав”.

Горските територии на ТП ДГС “Смядово” попадат изцяло на територията на община Смядово в землищата на гр. Смядово и на селата: Александрово, Бял бряг, Веселиново, Желъд, Кълново, Ново Янково, Риш, Черни връх и Янково.

Разпределението на ОБЩА ПЛОЩ по вид собственост

Общо за ТП ДГС "Смядово"				
вид собственост	обща площ	%	в т.ч. залес. площ	%
	ха		ха	
Държавна частна	15577.4	77.3	15349.4	76.2
Държавна публична	1483.4	7.4	1454.6	7.2
Общо ДС	17060.8	84.7	16804.6	83.4
Общинска частна	2205.5	10.9	2063.0	10.2
Общинска публична	51.2	0.3	51.2	0.3
Общо ОС	2256.7	11.2	2114.2	10.5
На физ.и юрид.лица	826.6	4.1	805.7	4.0
Религиозна	0.4	0.0	0.4	0.0
ВСИЧКО	20144.5	100.0	19724.3	97.9

Най - голям процент заемат териториите държавна собственост - 84.7 % от общата площ стопанството, следват общинска – 11.2 % и на физически и юридически лица – 4.1 % и религиозна собственост – 0.4 ха.

Лесистостта на стопанството възлиза на 59.0 %.

2.3.1. Географско положение

ТП ДГС “Смядово” е разположено върху част от северните склонове на предпланините на Източна Стара планина.

Територията на горското стопанство има формата на неправилен многоъгълник, като най - голямото разстояние между крайните точки на горското стопанство в посока запад - изток е около 31.1 км, а най - голямото в посока север - юг и е около 23 км.

Основният горски масив се намира южно от град Смядово. В средата на този масив са разположени работните земи на селата Александрово, Веселиново и Риш.

Северно са селата Кълново, Янково и Ново Янково е разположен втори горски масив, значително По - малък от първия.

Освен тези два комплекса на територията на стопанство се намират още няколко по - малки горски комплекса по площи, спрямо основните.

2.3.2. Релеф

Релефът в района е типичен за предпланините на Източна Стара планина.

По - важните била, които пресичат горския фонд на територията на стопанството са следните:

- Вододелно било между река Веселиновска и река Камчия, започва от връх Голям Дебелец, минава в северна посока през местностите Ливадите, Церов връх, Балабанова локва, Изгорялата барака, Пресечен камък, Червена локва, Тъпана и завършва в работни земи.
- Билото, което започва от местността Ябълката, продължава в посока югоизток, през местностите - Мързанова локва, Булката, Трите рътчета, Лаловска могила, Стражки рид и завършва в местността Цанкова барака.
- Билото, което започва от водослива на реките Веселиновска и Малка река, продължава в посока изток и североизток през местностите Тополов гьол, Калфата, Голям змиарник и завършва при село Желъд.
- Граничното било, което разделя ТП ДГС „Смядово“ от този на ТП ДГС “Айтос” и ТП ДГС “Карнобат,” започва от границата с ТП ДГС “Върбица”, върви с обща посока запад - изток, през местностите Киселица, Голям Дебелец, Малък Дебелец, Голямото място, Стаюница, Вълчанов връх, Бабата стена и завършва в местността Люляк. За разлика от другите била, на които склоновете са полегати и наклонени, това било се отличава със стръмни и много стръмни склонове, прорязани от долове със стръмни брегове.

Най - високата точка в района на стопанството е връх Ръкойна - 725.5 м н.в. в подотдел 138 а, а най - ниската се намира в отдал 75 при напускане територията на стопанството от р. Голяма Камчия - 45 м н. в.

Предпланинският, разчленен и на места равнинен характер на релефа определя и различията в наклоните. Преобладават наклонените терени - 49.0 % от дървопроизводителната

площ на стопанството, следвани от стръмните - 30.0 % и полегати наклони - 15.6 %. Равните и много стръмните терени заемат 5.4 % от дървопроизводителната площ на стопанството.

2.3.2. Хидроложки условия

Източниците на почвена влага за растителните формации са главно падащите валежи. Неравномерното им разпределение през годината се отразява на дебита на водните течения в района. Подхранването на водните течения от подземни води има второстепенен характер за техния воден баланс.

Територията на ТП ДГС “Смядово” се включва във водосбора на най - голямата река в района - **река Камчия**, чиято дължина е 245 км. Тя води началото си от стръмните южни склонове на Лиса планина, събира водите на областта Герлово, където е известна под името Тича, образува живописен пролом в Преславската планина и излиза в хълмистото Преславско поле, където приема водите на река Врана. От там под името **Голяма Камчия** тече в посока изток - югоизток до с. Величково, където се съединява с река Луда Камчия. От там до вливането си в Черно море р. Камчия тече през мочурливата низина Лонгоза, обрасла с гъсти широколистни гори.

Водните течения на територията на горското стопанство са къси и със силно непостоянен воден режим през годината, като по - голямата част от тях, пресъхват през летните месеци.

2.4 ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

При проучването бяха идентифицира и следните заинтересовани страни/ групи:

Заинтересована група	Представители	Взаимовръзки на представителите на заинтересованата група с ДГС	Степен на социално въздействие на дейностите на ДГС произтичащи от взаимовръзката със заинтересованата страна (високо-среднониско)	Сфери с най-голямо социално въздействие от дейността на ДГС произтичащи от взаимовръзката със заинтересованите страни
Държавни институции	Изпълнителна агенция по горите Регионална дирекция по горите - Шумен	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДГС и територията управлявана от ДГС	Ниско	ИАГ чрез структурите ѝ определя държавната политика по управлението на горите в т.ч. социалната и ориентираност; контролира спазването на Закона за горите; контролира разработването и изпълнението на горскостопанските планове; осигуряване на охрана на горските територии.
	Регионална инспекция по околната среда и водите – Шумен	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДГС и територията управлявана от ДГС във връзка с изпълнението на екологичното законодателство.	Средно	Опазване на биологичното разнообразие; опазване на водите;

	Басейнова дирекция: БД „Черноморски район“ – Варна;	Управление на водите в Черноморския район в т.ч. в териториите от горския фонд; изпълнение на разпоредбите на Закона за водите	Ниско до средно	Контрол на състоянието на язовири в т.ч. превенция от наводнения; контрол на количеството и качеството на водите ;	
	Дирекция „Инспекция по труда“ - Шумен	Спазване на трудовото законодателство	Средно	Спазване на правилата за безопасност на труда на горските работници; спазване на изисквания на Кодекса на труда за горските работници;	
	Полицейско управление Смядово	Извършване на оперативно издирвателна, охранителна, контролна дейност, дейност по разследване и Административно наказателна дейност	Средно до високо	Контрол на незаконните дейности в горите и разследване на такива; обслужване на спешен тел. 112 в случай на инциденти в горските територии и незаконни дейности;	
	Противопожарен участък Смядово	Пожарна безопасност и защита на населението	Високо	Превенция и борба с горските пожари;	
Местно население	Кмет на Община: Смядово	Осигуряване на базисни нужди на местното население	Високо	Осигуряване на местното население с дърва за огрев;	

	Общинска администрация, кметове на населените места			Паша в горите; опазване на водоизточниците за населените места; опазване на местата от значение за местните общности; опазване на местната инфраструктура;	
	Физически лица, жители на населените места попадащи в обхвата на ДГС	Осигуряване на горски ресурси за битови нужди	Високо	Осигуряване на дърва за огрев, паша, защита на личната собственост; осигуряване на свободен достъп до горските територии за туризъм, рекреация, събиране на недървесни горски продукти за лично ползване; възможности за заетост;	
Бизнес	Юридически лица извършващи дейност в сферата на горското стопанство	Осъществяване на горскостопанските дейности на терен в т.ч. – дърводобив, залесяване, лесокултурни дейности, строителство и поддръжката на горски пътища, дървообработване	Високо	Осигуряване на равнопоставен достъп до дейности възлагани от ДГС „Смядово“ и спазване на свободната конкуренция;	

	Предприемачи в областта на туризма	Ползване на част от горските територии за развитие на туризъм	Средно	Съобразяване на горскостопанските дейности с туристическите маршрути/обекти; поддържане на туристическите маршрути в горските територии; осигуряване безопасността на туристите;
	Водоснабдяване и канализация ЕООД – Шумен	Поддържане на водопреносната и водопроводната мрежа в т.ч. преминаващата през горските територии; управление на санитарно охранителните зони	Средно до високо	Съобразяване на горскостопанските дейности със санитарно охранителните зони и опазване на източниците на питейна вода;
Недържавни собственици на гори	Община Смядово	Управление на съседни територии	Ниско	Зачитане на правата на собственост и ползване в т.ч. при ползване/ преминаване на гори стопанисвани от общината;
	Частни горовладелци	Управление на съседни територии	Ниско	Зачитане на правата на собственост и ползване в т.ч. при ползване/ преминаване на гори собственост на частни лица;

Неправителствен сектор	Ловни дружинки и Ловно рибарски дружества	<p>Лов и опазване на дивеча на територията.</p> <p>Извършват таксация на дивеча.</p> <p>Пряко за заинтересовани от стопанисване на горите (прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите; поддържане на естествена хранителна база за дивеча; поддържане на зони за спокойствие на дивеча).</p>	Средно	Съобразяване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча;
	Екологични неправителствени организации	<p>Извършват граждански контрол по опазване на биоразнообразието на територията.</p> <p>Разполагат с информация за биоразнообразието на територията.</p> <p>Активни са в изпълнението на проекти свързани с опазване на биоразнообразието и са потенциален партньор в това отношение.</p>	Средно	Опазване на биологичното разнообразие; партньорство при изпълнение на обществено значими проекти;

	Туристически дружества	Ползване на част от горските територии за развитие на туризъм	Средно	Съобразяване на горскостопанските дейности с туристическите маршрути/обекти; поддържане на туристическите маршрути в горските територии;
--	------------------------	---	--------	--

Следва да се има предвид, че при установяване на нови заинтересовани страни, списъкът трябва да се актуализира.

2.5 ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

2.5.1 ДОСТЪП ДО ГОРАТА И ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Съгласно разпоредбите на Закона за горите, достъпът до горските територии е свободен, на собствен риск, при спазване указанията на горската администрация и собственика в случая ТП ДГС „Смядово“. С разрешителен режим е достъпът във връзка с провеждането на горскостопански и ловностопански дейности. Със заповед на Директора на РДГ – Шумен може временно (до три месеца) да се ограничи или да се забрани достъпа до определена горска територия с цел опазването и защитата на горските територии и дивеча или в интерес на здравето и безопасността на гражданите. Ограничено е движението на товарни превозни средства и пътни превозни средства с животинска тяга освен за изпълнението на горскостопански дейности.

От проведените интервюта със заинтересованите страни, не бяха идентифицирани случаи на ограничаване на достъпа до гората извън предвидените по закон случаи от страна на ТП ДГС „Смядово“.

2.5.2 ЗАЧИТАНЕ НА ДРУГИТЕ ФОРМИ НА СОБСТВЕНОСТ И ПОДКРЕПА ЗА НЕДЪРЖАВНИТЕ ГОРОВЛАДЕЛЦИ

Общата площ на недържавните гори на територията на ТП ДГС „Смядово“ е 3083,7 ха (15,3 % от горските територии), като е на лице силно преобладаване на Държавните горски територии. Процесът на възстановяване на горите на територията на ДГС като цяло може да се счита за приключил.

Подкрепата на ДГС за недържавните собственици на гори е главно в посока издаването на различни документи (срещу административна такса за услуги) като таксационни описания, препис извлечения и др. ДГС спомага и за придвижването на преписки до Лесозащитна станция – Варна в случаи на проблеми със здравословното състояние на недържавните гори.

На този етап няма съществени проблеми по линията на взаимодействие на ДГС с останалите недържавни собственици и не би следвало да се очакват значими противоречия и конфликти и в бъдеще. Като потенциално проблематични могат да бъдат определени случаи в които без знанието на собствениците се осъществява:

- преминаване на ДГС и негови подизпълнители през недържавни територии;
- използване на недържавни имоти за разполагане на временни складове;

- използване на инфраструктура (пр. общински пътища).

За избягване на конфликтни ситуации, ДГС следва да търси писмено регламентиране на подобно ползване (пр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации за ползването.

2.5.3 ДОБИВ НА ДЪРВЕСИНА. ОСИГУРЯВАНЕ НА НУЖДИТЕ НА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ С ДЪРВА ЗА ОГРЕВ

Съгласно Горскостопанския план на ТП ДГС „Смядово“ общото предвидено годишно ползване на дървесина възлиза на 44 520 куб.м. стояща маса или 36 707 куб.м. лежача маса с преобладание на дървата за огрев.

Предвид възможностите на стопанството за годишно ползване на дървесина, ТП ДГС „Смядово“ осигурява максимални количества дърва за отопление. През последните години не се наблюдават затруднения по отношение на задоволяването на местното население с дърва за огрев. Ежегодно кметовете на населените места в Община Смядово изготвят списък на правоимащите, на базата на който ДГС прави справка за възможното ползване и определя обекти за съответната година. ТП ДГС „Смядово“ предоставя възможност за закупуване на дърва за огрев по ценоразпис от временен горски склад. През 2022 год. стопанството предоставя възможност и за закупуване на дърва за огрев от временен горски склад с включена услугата „транспорт до адрес“.

Задоволяването на местното население с дървесина и най-вече дърва за огрев и за в бъдеще ще остане част от дейността на ДГС с висока степен на социално въздействие. Изключително ниския дял на частните и най-вече общински гори, които не са в състояние да задоволят изцяло нуждите на местното население, поставят ДГС под допълнителен натиск и очакванията са стопанството да изпълнява преди всичко социална и по-малко икономическа функция.

Стопанството поддържа достъпни цени на дървата за огрев съпоставени с останалите ДГС/ДЛС в региона. Не особено доброто социално-икономическо положение на населението в региона не би позволило на местните хора да заплащат по-висока цена.

2.5.4 ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА ГОРИТЕ

За възпроизводство на горите на територията на ТП ДГС „Смядово“ се разчита почти изцяло на естественото възобновяване, с което са съобразени и прилаганите лесовъдски системи. Насажденията попадащи в обхвата на ТП ДГС „Смядово“ имат добро естествено възобновяване.

Ежегодно се провеждат и лесокултурни мероприятия за подпомагане на естественото възобновяване и отглеждане на подраст.

По действащия Горскостопански план (2021 – 2030 г.) са предвидени 25 дка. залесяване. Предвид на ограничените площи за залесяване, ограничени са и свързаните лесокултурни дейности – попълване, отглеждане и др. На територията на стопанството няма действащи разсадници.

От лесокултурните дейности основно са застъпени подпомагането на естественото възобновяване чрез изсичане на подлеса в зрели възобновени насаждения, като по този начин се толерират семенните фиданки и се създават условия за пълноценно развитие и отглеждане на подраста.

При анализа на тези сфера на дейност на ДГС „Смядово“ не се констатира негативни въздействия, но следва да се има предвид, че залесяването винаги е било приемано като благородна мисия от обществото и като основно задължение за всяко горско стопанство. Провеждането на залесителни кампании възпитава в обществото и по конкретно в местното население положително отношение към гората и природата.

ТП ДГС „Смядово“ трябва да предприеме целенасочени мерки за разясняване на ползите от естественото възобновяване и да даде гласност на макар и ограничените залесителни кампании.

2.5.5 ДОСТЪП И ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ РЕСУРСИ

Паша

Планът за паша се съгласува с Община Смядово, като нуждите на населението могат да се считат за задоволени. Тенденцията е към намаляване броя на отглежданите домашни животни, така че местното население не е силно зависимо от използването на ресурси за паша на животни. През последните години няма изразено и осъществено желание за паша.

Събиране на недървесни горски продукти

Съгласно ГСП от 2021 г. на ТП ДГС „Смядово“ са планирани ориентировъчни количества за добив на лечебни растения, билки, гъби и др. Издават се разрешителни както на частни лица, така и за стопански добив на билки, гъби и др. Стопанството предоставя възможност и за разполагане на пчелини.

2.5.6 ЛОВ И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

Основните видове дивеч на територията на стопанството са: благороден елен, сърна, дива свиня, чакал, лисица, язовец, яребица, пъдпъдък, гривяк, гургулица, гугутка, фазан и др. В района ТП ДГС „Смядово“ действа едно ловно-рибарско сдружение – ЛРД Велики Преслав

Основна дейност на ТП ДГС „Смядово“ е ловностопанската и е насочена основно към подобряване на условията за развитие на дивечовите запаси. Ловностопанските дейности са насочени основно към подхранване на дивеча, поддържане на дивечовите ниви, водопоищата, калищата, ремонта и поддръжката на ловностопанските съоръжения.

Всички ловци на територията на ТП ДГС „Смядово“ са пряко заинтересовани от стопанисването на горите в т.ч. прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите, поддържане на естествена хранителна база за дивеча, поддържане на зони за спокойствие на дивеча и др. Ежегодно се провежда таксация на дивеча от служители на ТП ДГС „Смядово“ с участието на представители на ловните дружинки по места. Като цяло няма оплаквания от дейността и ръководството на ДГС „Смядово“ и местните ловци оценяват взаимодействието си с ДГС „Смядово“ в положителна насока. ДГС „Смядово“ следва по-тясно да съгласува с представителите на ловните сдружения провеждането на горкостопанските дейности и по-конкретно на дърводобивни дейности в ловища, в които се подхранва, за да не възникват конфликти с ловните дружинки.

2.5.7 ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ

Опазването на горските територии от страна на ТП ДГС „Смядово“ се осъществява в две направления по силата на Закона за горите: предотвратяване и установяване на нарушения. Обект на тази дейност са опазването на териториите от незаконни ползвания и увреждания; спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите; следене за спазването на противопожарните правила и/или предприемане на действия за ограничаване и потушаване на разразили се пожари; следене за появата на болести, вредители и други повреди; опазване на защитените видове животни и растения и следене за спазването на режимите на защитените територии и защитените зони и др. Задължение на служителите на ТП ДГС „Смядово“ е при установяване на данни за извършване на престъпления, свързани с дейностите в горите незабавно да сигнализират органите на МВР и РДГ - Шумен и да съдействат за тяхното разкриване. Освен от служители на

стопанството, контролът се осъществява и от РДГ – Шумен и ЦУ на СИДП ДП, чрез мобилни групи и проверки на временни горски пунктове.

По общо мнение, проблемът с браконьерството на територията не е сериозен и случаите са ограничени. Положително се оценяват и действията на ТП ДГС „Смядово“ в тази насока.

Предвид динамично променящата се нормативна уредба, възниква необходимостта от обучения, свързани с познаването и прилагането на нормативната уредба, както и за развитието на специфични умения за компетентно съставяне на актове за установени административни нарушения от страна на служителите в стопанството. Ежегодно ръководството на ДГС „Смядово“ провежда обучения/срещи за повишаване информираността и компетентността на състава на стопанството.

2.5.8 ПРЕВЕНЦИЯ И БОРБА С ГОРСКИТЕ ПОЖАРИ

Превенцията и борбата с горските пожари е една от социално значимите дейности на ТП ДГС „Смядово“, тъй като за кратко време може да бъде унищожен значителен обществен ресурс, а в някои случаи да бъде засегната сигурността и имуществото на гражданите. Ролята на ТП ДГС „Смядово“ в тази насока се оценява изключително позитивно от обществото, макар и често усилията на служителите на горите за потушаването на даден пожар да остават на по-заден план. Налице е План за опазване на горите от пожари съгласуван от специална комисия назначена от Областната служба Пожарна безопасност и защита на населението и РДГ - Шумен. Осъществява се денонощно наблюдение на горските територии и има сформирана група за бързо реагиране, оборудвана с нужния инвентар.

ТП ДГС „Смядово“ разполага със „Специализирана група за разузнаване и начална атака на възникнали пожари в горските територии на ТП ДГС „Смядово“ /чл.40,т.2 от Наредба 8 от 11май 2012г./ от пет човека, осигурени с лични предпазни средства и защитни облекла – каска, защитни очила, защитна връхна дреха и панталон от трудно горими естествени материали, защитни обувки и ръкавици.

На изключително добро ниво е взаимодействието с Община Смядово и с районната служба по пожарна безопасност и защита на населението – Противопожарен участък – Смядово.

2.5.9 РАЗВИТИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ФОРМИ НА ТУРИЗЪМ, СВЪРЗАНИ С ГОРАТА И ДЕЙНОСТТА НА ТП ДГС „Смядово“

ТП ДГС „Смядово“ не е пряко ангажирано в развиването на туристически дейности. Туристическите обекти и горските територии около тях, част от ДГТ са определени в Доклада за горите с висока консервационна стойност на територията на стопанството. Основен проблем пред развитието на туризма в района представлява ниската инициативност и предприемачество на местното население.

Необходимо е ДГС Смядово да предприеме по активни мерки за популяризиране на Доклада за ГВКС и да потърси информация от туристическите дружества за допълнителни предложения за обекти / територии, които да бъдат включени като такива с висока консервационна стойност.

2.5.10 ПОДДЪРЖАНЕ НА РАЗНООБРАЗИЕТО НА ЕКОСИСТЕМИТЕ И ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ В ТЯХ

На територията на ТП ДГС „Смядово“ има обявена три защитени територия (ЗТ), По смисъла на Закона за защитените територии, категориите, към които са причислени съгласно обявените заповеди, са: природна забележителност (ПЗ) – ПЗ „Скока“ и защитена местност (ЗМ) – ЗМ „Челеклията“ и ЗМ „Дебелеца“. Съгласно последните действия по изграждането на Национална екологична мрежа „Натура 2000“ на територията на страната, в обхвата на ТП ДГС „Смядово“ са идентифицирани пет защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие: ЗЗ „Провадийско – Роякско плато“ – BG0000104, ЗЗ „Ришки проход“ – BG0000149, ЗЗ „Екокоридор Камчия - Емине“ – BG0000393, ЗЗ „Провадийско – Роякско плато“ – BG0002038, ЗЗ „Голяма Камчия“ – BG0000501. Установени са и четири вековни дървета обявени със заповед на КОПС.

Данни за защитените територии и биологичното разнообразие в стопанството могат да бъдат открити в Доклада за горите с висока консервационна стойност на територията на ТП ДГС „Смядово“.

При проведените интервюта със заинтересованите страни не бяха установени значими негативни социални ефекти в следствие дейността на ДГС Смядово върху биологичното разнообразие.

2.5.11 ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ

Водоохранните функции на горите са добре известни сред обществото и ясно се разбира, че от устойчивото управление на горите в голяма степен зависи количеството и качеството както на водите за битови нужди, така и на тези за напояване.

На този етап не могат да бъдат идентифицирани негативни социални въздействия от дейността на ДГС „Смядово“ в тази насока.

В Доклада за ГВКС може да бъде открита детайлна информация за вододайните зони и подотделите попадащи в тях на територията на ТП ДГС „Смядово“.

2.5.12 ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОМИНЪК

Като структуро-определящ отрасъл за Община Смядово е горският сектор, който създава възможности за заетост и е източник на доходи за не малка част от населението. Налице са различни социални измерения на въпросите, свързани със заетостта, осигурявана директно от ДГС „Смядово“ от една страна и от фирмите подизпълнители от друга, поради което тези измерения са разгледани диференцирано.

ТП ДГС „Смядово“ като работодател

Към 04.07.2022 г. ТП ДГС „Смядово“ осигурява директна заетост на 45 души. Имиджът на стопанството като работодател е позитивен, обусловен до голяма степен от осигуряването на заплати над средните за района, както и редовното им изплащане, осигуряването на работно облекло и дърва за огрев и др.

Задълженията и отговорностите на служителите са регламентирани в подробно разписани Длъжностни характеристики, осигурени са начални и допълнителни обучения по отношение изпълнението на конкретните им задължения, свързани с правилно провеждане на дейностите, съгласно ЗГ и Горскостопанския план. Горските стражари преминават допълнителен курс за правоспособност за носене на оръжие. Освен началния, се извършва и периодичен инструктаж по безопасност на труда.

Води се строга отчетна документация за всички случаи на трудови злополуки, с регламентирани компенсации за всеки от тях. През последните години в ТП ДГС „Смядово“ няма регистрирани трудови злополуки. Има сключен договор със служба по трудова медицина с оглед осигуряване на необходимите условия за здраве и безопасност на труд.

При проведените интервюта не бе докладвано за случаи на дискриминация и сексуален тормоз.

Горски работници наети от фирмите изпълнители

Основен проблем пред фирмите, ангажирани в горскостопанските дейности и най-вече дърводобива, е липсата на работна ръка. Очакванията на фирмите за разрешаване проблема е насочен преди всичко към вземането на необходимите мерки на държавно ниво и по-малко към самото стопанство. Причините за липсата на работна ръка могат да се търсят в различни направления, но при всички случаи настоящата ситуация е резултат от комбинираното им действие:

- работата като цяло е тежка и неатраaktivна;
- външни причини като липсата на горски пътища, остарялото оборудване, лоши метеорологични условия често водят до ниска производителност респ. заплащане;
- обезлюдяване на много от селата от района и ограничен брой на лицата в трудоспособна възраст.

Липсата на работна ръка създава и особени конкурентни взаимоотношения между самите фирми. Често те са принудени да постъпват нелоялно една спрямо друга “изкушавайки” ограничения контингент от работници с по-добри ставки или „по-лесни“ обекти, което води до мигрирането на едни и същи работници от една фирма в друга, често без да са изпълнили задълженията си към предходната фирма.

Друг съществен проблем е квалификацията на работната ръка. Работи се с почти неграмотен контингент, което според собствениците на фирмите води и до неграмотно ползване на гората. Настоящата система за отдаване на обектите от страна на ДГС не дава дългосрочна сигурност за фирмите изпълнители и те не са склонни да инвестират в своето развитие и най-малко в повишаване квалификацията на работниците.

2.5.13 ВЪЗЛАГАНЕ НА ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ ФИРМИ.

Възлагането на дейностите в горските територии става по силата на специална Наредба, която най-общо следва принципите на свободната конкуренция. По силата на Закона за горите, ДГС може да предостави до една трета от годишното си ползване на дървесина за добив или за преработване на местни фирми, което се оценява положително от последните.

Дърводобивните фирми, работещи в района на ТП ДГС „Смядово“ като цяло гледат позитивно на работата на стопанството. Болшинството от тях са малки, с по около 10 и по-малко работника и, поставени в условията на свободна конкуренция, се чувстват уязвими.

В изпълнение на дадени указания от Министерството на земеделието, храните и горите, при лоши метеорологични условия, ДГС временно спира транспортирането на дървесина, за да не се уврежда горско-пътната мрежа. В тази връзка, за постигане на консенсус между страните, е необходимо да се търсят адекватни решения, удовлетворяващи и двете страни – при наличие на необходимост от транспортиране на дървесина при лоши условия, фирмата-ползвател да се ангажира с възстановяване на пътната мрежа.

По време на дискусиите бе поставен въпроса за сертификацията на горите по системата на Националния стандарт за устойчиво управление на горите в България. Може да се заключи след проведените дискусии, че предприемачите все още не разбират всички ползи от сертификата. Те считат, че преди всичко са завишени изискванията към тях и необходимостта от допълнителни инвестиции (напр. за лични предпазни средства), което се изразява под формата на разходи за тях. В този смисъл, ДГС следва да предприеме по-целенасочени стъпки към разясняване на ползите, които Националния стандарт за устойчиво управление на горите в България предоставя.

2.6 ПРИНОС НА ТП ДГС „СМЯДОВО“ КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Участието в местни инициативи и осигуряването на подкрепа за местната общност под различни форми е важен инструмент за поддържане на комуникацията и повишаване на доверието между ДГС „Смядово“ и местната общност. В миналото като част от корпоративната социална отговорност на стопанството са предоставяни дърва за огрев, коледни елхи, фиданки за залесяване, спонсориран са различни събития. За съжаление с годините активността на ДГС в тази насока намалява и към момента е ограничена. Съществен проблем произтича от изискването на законодателството изразходването на средства от страна на стопанството, да става чрез открити процедури и така, дори да има желание у ръководството, възможността за финансиране на подобни инициативи е лимитирана. Все пак, в изключително позитивна светлина могат да бъдат изтъкнати най-скорошните действия на ДГС „Смядово“ в тази насока, а именно провеждане на открити уроци/беседи с деца от местните детска градина и училище.

2.7 КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ТП ДГС „СМЯДОВО“ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.

По всеобщо мнение комуникацията между заинтересованите страни и ТП ДГС „Смядово“ е на много добро ниво. Особено положителни в своите оценки в това отношение са представителите на институциите. В РДГ, като контролна институция, не са постъпвали оплаквания от местните хора заради отношението на служителите на стопанството.

Комуникацията със заинтересованите страни се изразява в следните дейности: провеждане на срещи/беседи по различни теми, публичност на дейността на ТП ДГС „Смядово“, чрез публикуване на информация на интернет страницата на стопанството и др.

Допълнителни усилия могат да бъдат отделени във взаимодействието с НПО сектора, сътрудничеството с който може да доведе до изпълнение на полезни съвместни проекти. Провеждането на разяснителни кампании за превенция и борба с пожарите, раздаването на агитационни материали по кметствата и други действия съвместно с ЦУ на СИДП Шумен и РДГ Шумен в тази насока, ще способстват за приобщаване на местните общности към каузата по предотвратяване на опасност и превенция срещу пожари.

Не са констатирани и съществени проблеми с достъпа до информация. Горскостопанският план, като основен документ за стопанството е публичен и няма случаи на отказ от страна на ДГС „Смядово“ по постъпили искания по Закона за обществен достъп до информация. В своите отговори, служителите се стремят научната информация да се представя на по-достъпен език.

2.8 МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ

За преодоляване на идентифицираните и потенциалните негативни социални въздействия от дейността на ТП ДГС „Смядово“ се предвижда прилагането на следните механизми:

Механизъм за провеждане на текущи консултации със засегнатите/заинтересованите страни

Провеждането на редовни консултации със засегнатите/заинтересованите страни е от ключово значение за преодоляване на негативните социални въздействия от дейността на ТП ДГС „Смядово“. В таблицата по-долу са представени начините и сроковете за въвличане на идентифицираните заинтересовани страни в зависимост от конкретната дейност, за която е определено наличието им или потенциалното възникване на негативни социални въздействия в следствие изпълнението ѝ.

Заинтересована / засегната страна	Дейност на ДГС със социално въздействие	Начини и средства за въвличане на заинтересованите страни и намаляване на негативните социални въздействия	Периодичност и срокове
Служители на ДГС „Смядово“	Изпълнение на планираните мероприятия	Подобряване на уменията на служителите за изпълнение на горскостопанския план и годишните оперативни планове	Ежегодно
	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за персонала на ДГС „Смядово“	Провеждане на начален, периодичен и текущ инструктаж.	Начален инструктаж – при всеки случай на новопостъпил служител; Периодичен инструктаж; Текущ инструктаж – преди започване на рискови дейности;
		Предоставяне на лични предпазни средства и специално работно облекло и осигуряване използването им	Ежегоден преглед на наличните лични предпазни средства и специално работно облекло за всеки работник Ежедневен контрол за използването им.
		Изготвяне/ актуализация на оценка на риска за всички работни позиции.	Съгласно изискванията на трудовото законодателство (НАРЕДБА № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска)

<p>Кметове на общините/ населените места местно население</p>	<p>Предоставяни услуги</p>	<p>Изпращане на информация за услугите, които се предлагат на местното население (извадки от Горскостопанския план; продажба на дървесина; издаване на разрешителни; туристически услуги и др.).</p>	<p>Ежегодно</p>
	<p>Дърводобив</p>	<p>Предоставяне на информацията за местностите и подотделите, в които е планирано ползване през годината и поставянето и на публично място.</p>	<p>Ежегодно след окомплектоване на лесосечния фонд и преди започване на теренната работа.</p>
	<p>Осигуряване на дърва за огрев</p>	<p>Комуникация с местните кметове за необходимите количества.</p> <p>Предоставяне на информация за възможностите за ползване на дърва за огрев от местното население по населени места.</p> <p>Разясняване на правилата за ползване.</p>	<p>Ежегодно преди началото на отоплителния сезон.</p>
	<p>Паша</p>	<p>Съгласуване на забранените за паша места с общините и кметовете на населените места.</p>	<p>Ежегодно</p>
	<p>Използване на химикали и биологични агенти.</p>	<p>Изпращане на информация.</p>	<p>2 седмици преди използване.</p>
	<p>Управление на Гори с висока консервационна стойност.</p>	<p>Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на интернет страницата / изпращане на писма.</p>	<p>Текущо</p>

	Достъп до горските ресурси.	Уведомяване в случай на въвеждане на ограничения или забрани за достъп до определена горска територия от страна на РДГ.	2 седмици преди въвеждане на ограничението/ забраната
	Използване на общинска инфраструктура (в т.ч. от подизпълнителите).	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	Ежегодно
	Наемане на служители/ работници.	Уведомяване на местните бюра по труда за свободните работни места и изискванията за образование и квалификация. Уведомяване на местните кметове.	14 дни преди изтичане срока за кандидатстване
	Дискутиране на възможности за принос на ДГС „Смядово“ към местното социално и икономическо развитие.	Провеждане на срещи с местните кметове и местни лидери (желателно е участието на представители на СИДП).	Ежегодно
Собственици на съседни имоти	Използване на съседни имоти (пр. за разполагане на временни складове); преминаване през съседни имоти	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети.	Две седмици преди осъществяването на планираната горскостопанска дейност.
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване

Подизпълнители на горскостопанските дейности	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за работниците при всички видове теренни дейности	Изискване от фирмите на: доказателства за налични лични предпазни средства и специално работно облекло, съответстващо на изискванията за защитно облекло за съответните работни позиции и на броя на работниците, които ще работят по съответния договор.	Като част от всяка тържерна процедура
		Провеждане на начален и текущ инструктаж. Изискване на доказателства за проведен начален/ текущ инструктаж от страна на фирмата подизпълнител.	Начален инструктаж – преди началото на всяка дейност в конкретен обект
	Възлагане на дейностите	Провеждане на среща с представители на местните фирми за представяне на годишния план на ДГС и обектите за дърводобив.	Ежегодно
		Своевременно разплащане с подизпълнителите/ освобождаване на внесените гаранции.	Съгласно условията на подписаните договори
		Организиране на срещи за разясняване на промени в нормативната уредба.	В случай на промени в нормативната уредба
		Инициране на дискусии на ниво СИДП за повишава на разценките за горскостопанските дейности.	Ежегодно
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване

Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества	Дърводобив	Съгласуване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на	Преди началото на ловния сезон общо за обектите. Ежеседмично преди ловните излети за всеки конкретен обект.
---	------------	--	--

		дивеча.	
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
Туристически дружества, предприемачи в сферата на туризма	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма .	Текущо
	Дърводобив в близост до туристически обекти	Прилагане на изискванията за стопанисване на ГВКС 6	Текущо
ВиК	Дърводобив	Съгласуване на предвидени обекти за дърводобив попадащи в санитарноохранителните зони, в близост до източници на питейна вода и/или в близост до водопреносна инфраструктура.	Ежегодно
Екологични неправителствени организации	Управление на Гори с висока консервационна стойност.	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на интернет страницата/ изпращане на писма.	Текущо

	Опазване на биологичното разнообразие	Ангажиране на НПО в подобряване уменията на персонала на ДГС „Смядово“ за разпознаване и опазване за защитени видове.	Ежегодно
		Търсене на партньорства за изпълнение на проекти	Текущо

Заб.: В таблицата на са включени взаимодействията на ДГС „Смядово“ с различните държавни институции, тъй като те са строго регламентирани в различните нормативни документи и социалното въздействие резултат от тези взаимодействия е по-скоро индиректно. Не са включени задълженията на ДГС „Смядово“, произтичащи от законодателството. Посочените срокове са минимално допустимите.

Механизъм за разрешаване на спорове

Спор е всеки израз на неудовлетворение от страна на човек или организация, представен като оплакване към горското стопанство по отношение на дейността му и/или съблюдаването на правилата на Националния стандарт за устойчиво управление на горите в България, и по което се очаква отговор. ТП ДГС „Смядово“ има разработена и въведена съвкупност от стъпки (процедура) за получаване, регистриране, обработка, проучване и отговор на оплаквания и сигнали, както и за осигуряване на справедливи компенсации в случаите на щети върху собственост и/или човек по отношение на:

- собствеността на горите и земите, правото на ползване или предоставянето на концесии;
- нанесени щети върху собственост на горските работници, случаите на професионални заболявания и трудови злоупотреки при работа за горското стопанство;
- въздействието на горскостопанските дейности върху местните общности или околната среда.

Осигуряване на публичност на ключови документи

Във връзка с горската сертификация, ТП ДГС „Смядово“ следва да предприеме стъпки по осигуряването на публичност чрез своята интернет страница на:

- процедурите за разрешаване на спорове със засегнати и заинтересовани страни, за подаване на оплаквания и сигнали;
- ангажиментите за недопускане на корупция в т.ч. задължението да не се предлагат или приемат каквито и да било парични или друг тип подкупи;
- писмените документи, отразяващи дългосрочната ангажираност на ловното стопанство към принципите и критериите на Националния стандарт за устойчиво управление на горите в България и свързаните политики и стандарти;
- начините, по които местните общности могат да участват в процеса по планиране на горскостопанските дейности и обекти;
- изготвената „Оценка за социалното въздействие от дейността“;
- изготвеният Доклад за горите с висока консервационна стойност (с изключение на конфиденциална информация);
- резюме на целите на управление;
- резюме от горскостопанския план;
- резюме на резултатите от провеждания мониторинг (с изключение на конфиденциалната информация).

Подобряване на информираността на заинтересованите страни относно горската сертификация

Да се проведе разяснителна кампания сред заинтересованите страни за ползите от горската сертификация, както и изискванията на Националния стандарт за устойчиво управление на горите в България.

3. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

3.1 АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ / ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Списъкът на заинтересованите / засегнатите страни от дейността на ТП ДГС „Смядово“ страни се актуализира **текущо**. При идентифициране на нови заинтересовани се определят

сферите на социално въздействие, негативните ефекти от конкретни дейности на стопанството и се предписват мерки за неутрализирането / смекчаването им.

3.2 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

Оценката за социалното въздействие от дейността на ТП ДГС „Смядово“ се актуализира **на всеки 5 години**, както и в случаи на съществена промяна в социално-икономическата обстановка в страната/ района.

ИНЖ. ЛАЛЮ КИРИЛОВ: ...../П/.....

*ВРИД Директор на ТП ДГС „Смядово“ – съгласно Заповед 376/10.06.2022 г.
заличено съгласно чл.59 от ЗЗЛД*

Дата: 07.07.2022 г.